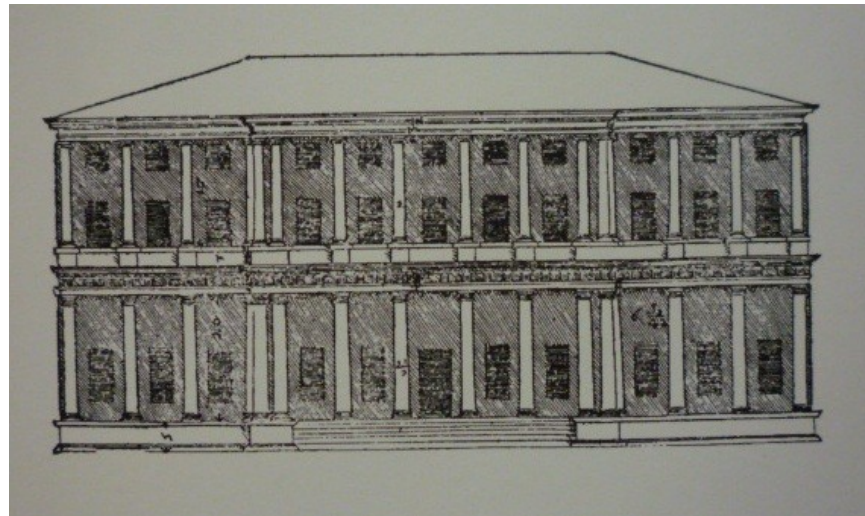

Andrea Palladio

Veřejné stavby a paláce

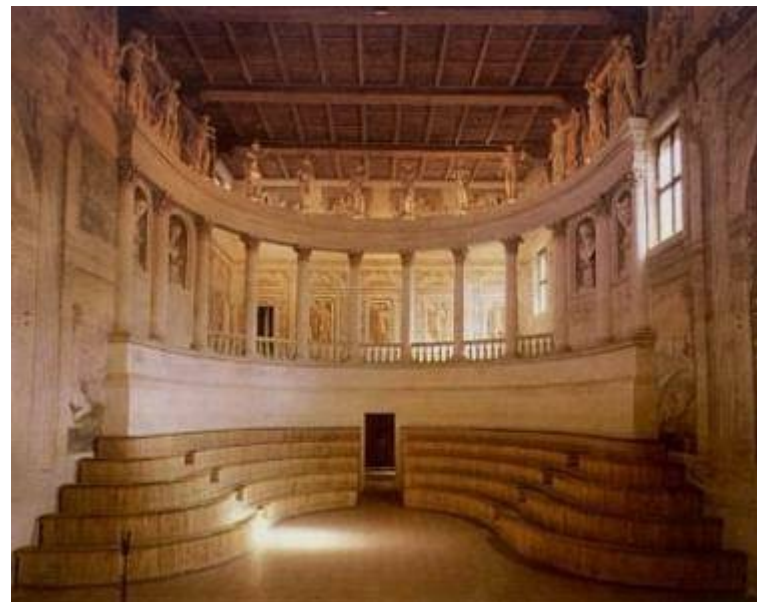
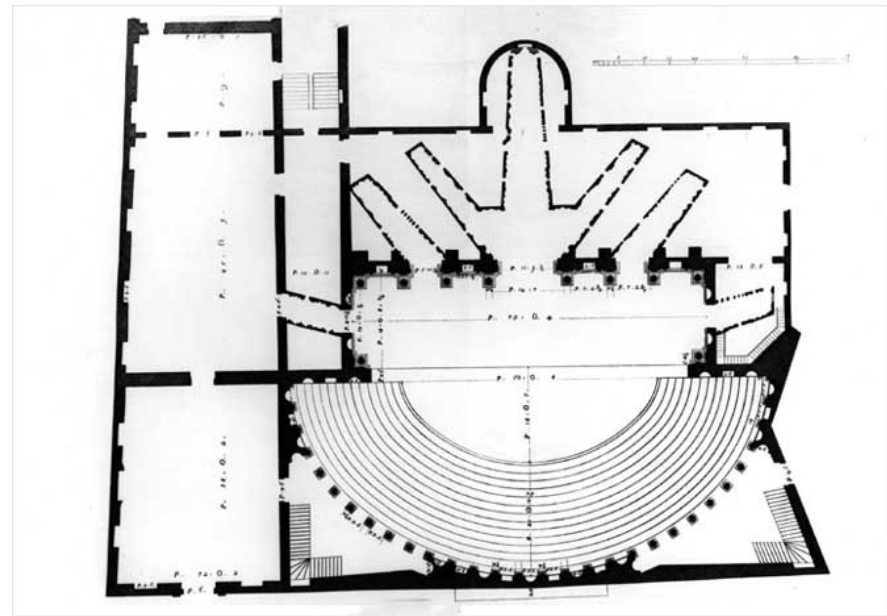
I. Počátky

Villa Rotonda – Palazzo Chiericati kol. 1550

Vicenza - Accademia Olimpica (1555)

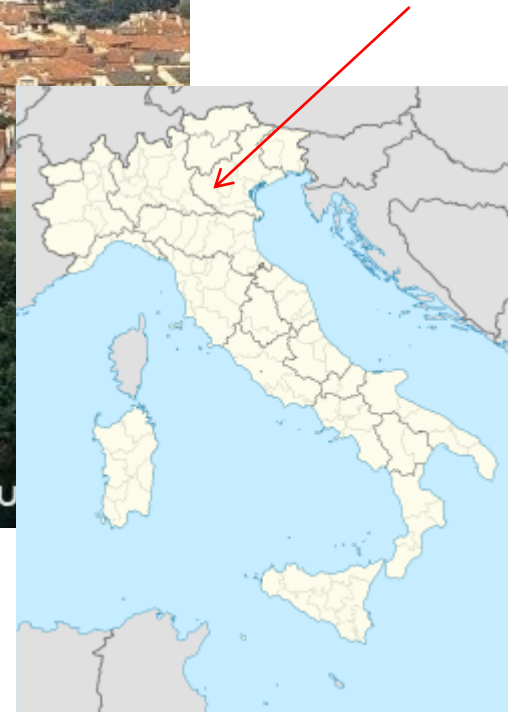
- Pro kultivaci umění a věd, zvl. matematiky, *„která je pravou ozdobou všech, kteří se mohou vyznačovat vznešeným a ctnostným duchem“.*
- Accademia dei Costanti (1556-1565)

Benátky, dóžecí palác,
Scala d'Oro
Jacopo Sansovino

Vicenza

III. Kniha, Předmluva

- *...je tedy velmi vhodné, abych nyní obrátil svou řeč k nejvíce vynikajícím a velkolepým stavbám a přešel k veřejným budovám, v nichž, protože se dělají větší velikostí a se vzácnějšími ozdobami než soukromé a slouží potřeba a pohodlí všech, mají knížata velmi široké pole k tomu, aby seznámila svět s velikostí své duše a architekt nejkrásnější příležitost ukázat svou hodnotu v krásných a nádherných návrzích.*

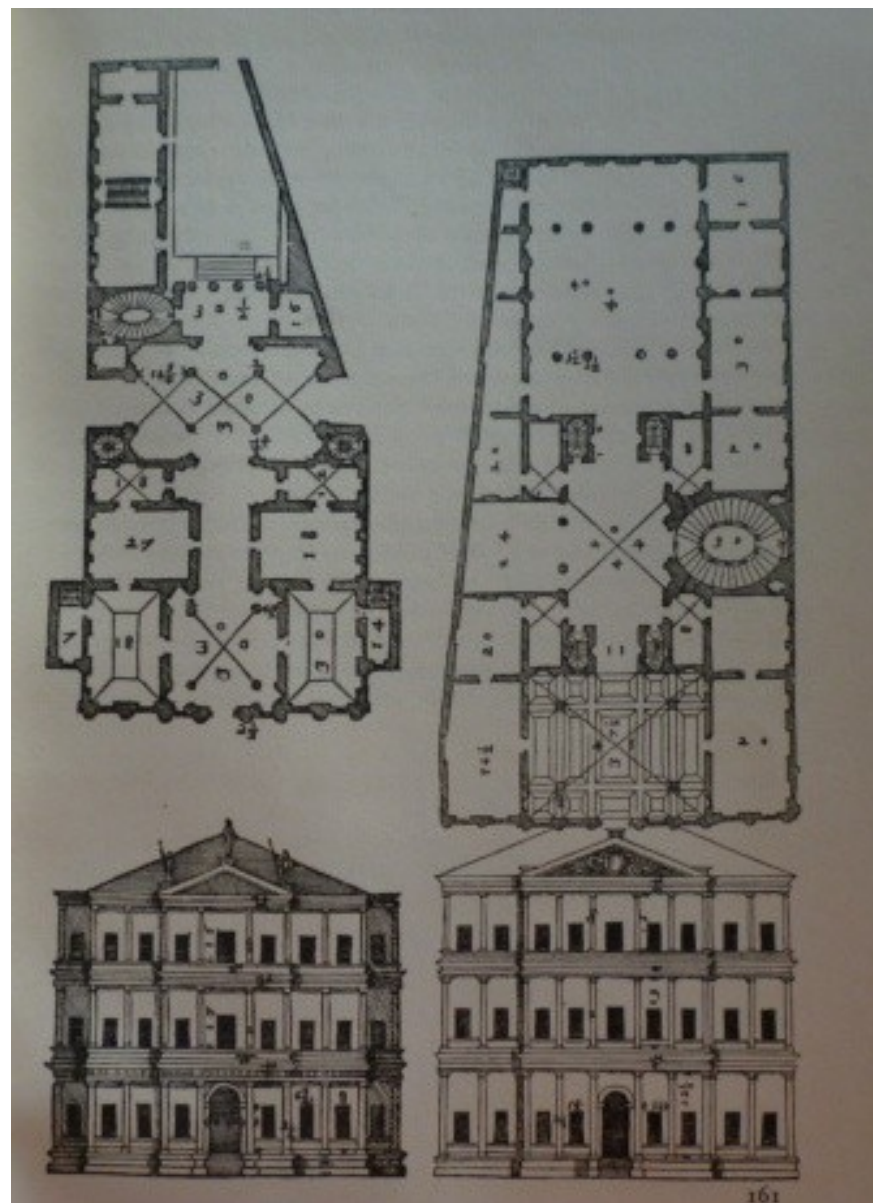
Leon Battista Alberti – Andrea Palladio

- Virtus – decorum – gravitas
- *Stejně jako zdobíme naši vlast skutky a činy, tak zdobíme naše domy a naše rodiny což by mělo být povinností každého řádného člověka.*
- *A každému, kdo není úplně bez soudnosti, může být úplně zřejmé, jak byl dobrý způsob, jehož používali staří při stavění, když po tak dlouhé době a po tolika zkázách a změnách vlád zůstaly v Itálii i mimo Itálii zbytky tolika jejich nádherných budov, jejichž pomocí se nám dostává určité znalosti o **ctnosti a velikosti římské**, která by jinak snad byla neuvěřitelná.*

II. kniha, kap. XVII. O některých návrzích podle různých pozemků:

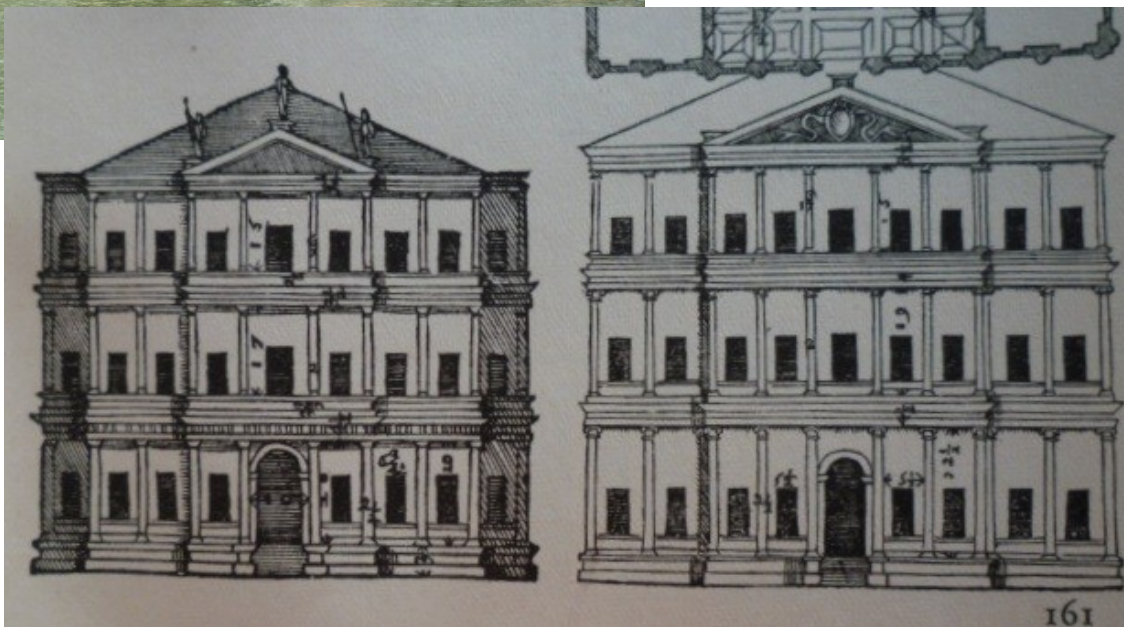
- *Hodlal jsem mluvit pouze o těch stavbách, které byly buď dokončeny, anebo započaty a dovedeny do takého stavu, že se brzy může doufat v jejich dokončení. Ale protože vím, že se velmi často stává, že je zapotřebí přizpůsobit se pozemkům...nabyl jsem přesvědčení, že nebude bezúčelné připojit k shora uvedeným kresbám několik málo návrhů, které jsem vytvořil na žádost různých šlechticů a které oni pak neprovedli z příčin obvykle se vyskytujících.*

*Pro jeden pozemek
v Benátkách jsem
vytvořil dále uvedený
návrh; hlavní průčelí má
tři pořadí sloupů, první
je iónské, druhé
korintské a třetí
kompositní*

Michele Sanmicheli,
Benátky, Palazzo Grimani, od 1556

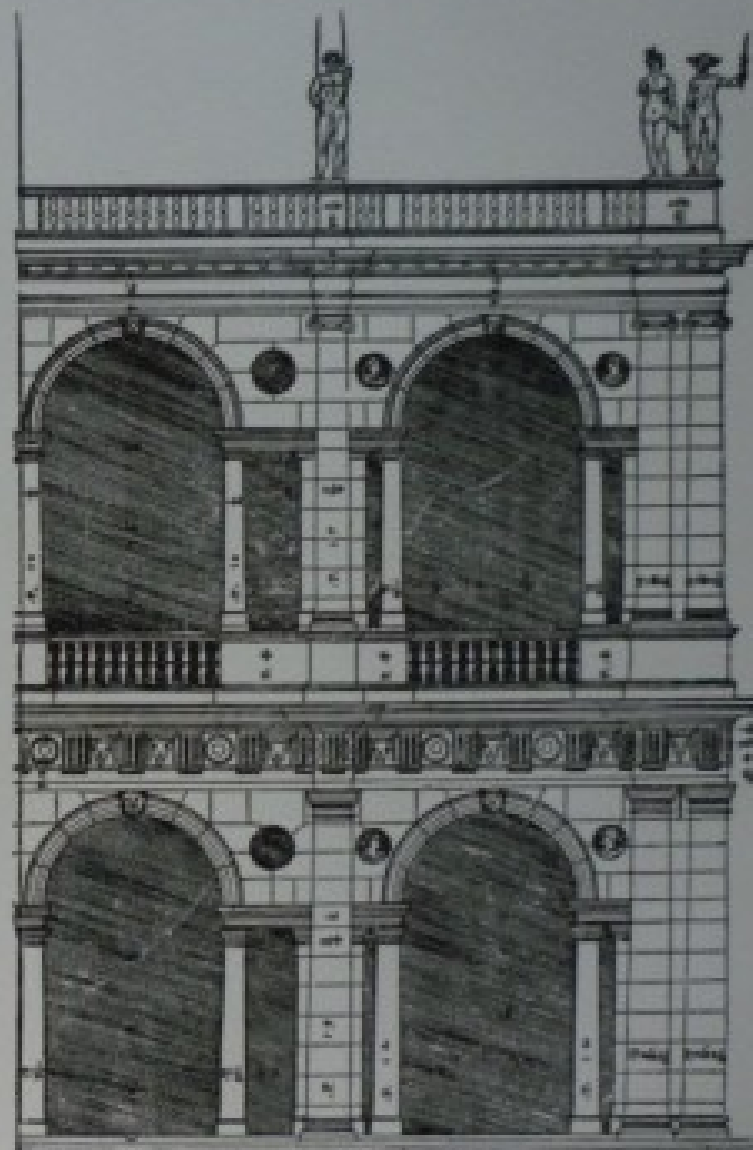
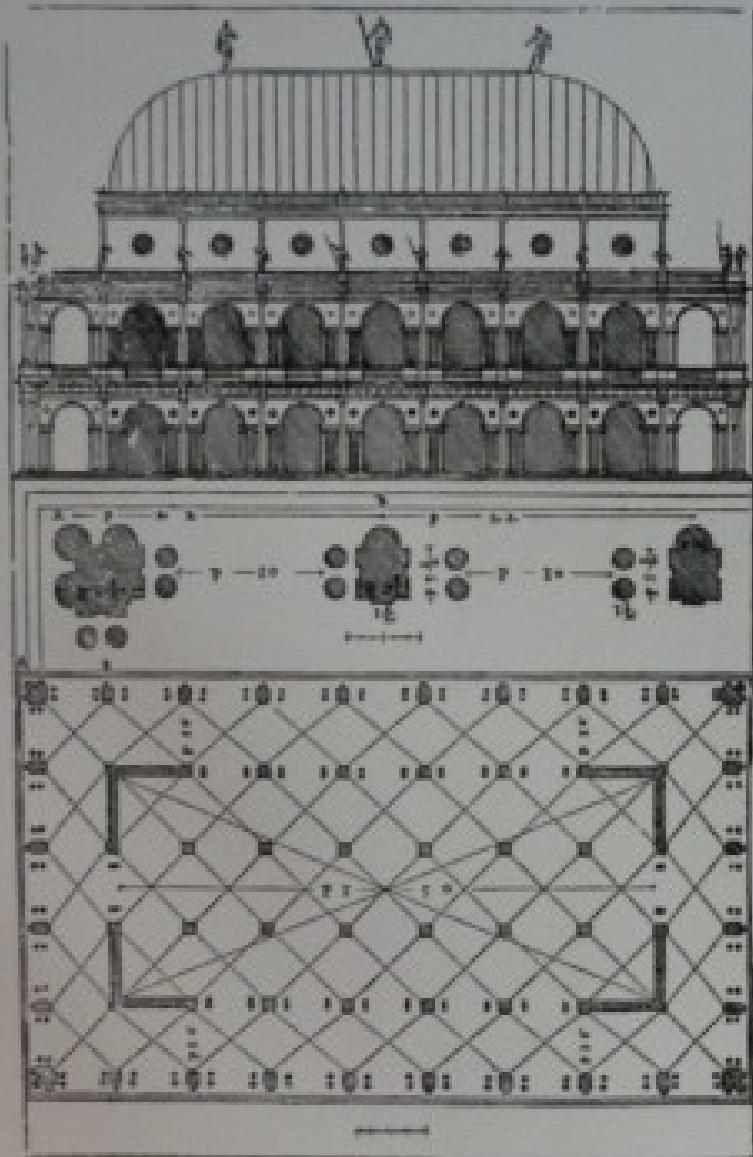
89. The center of Vicenza: A Palladian itinerary

1. Casa Circa, 1540-6	8. Palazzo Scvio-Angaran, before 1566
2. Palazzo Thiene, c.1541-70 (cf. p.4)	9. Palazzo Barbarano, before 1570
3. Basilica, 1549	10. Loggia del Capitaniato, 1571
4. Palazzo Chiericati, 1570	11. Teatro Olimpico, 1579-80
5. Palazzo Isopetro-Pisani, before 1572	12. Palazzo Porto-Borghese, 1570s
6. Casa Capello, 1575?-87*	A. Cathedral (apse, vault, 1561)
7. Palazzo Valmarana, 1563-6	B. Sta. Corona (Valmarana Chapel, 1576)

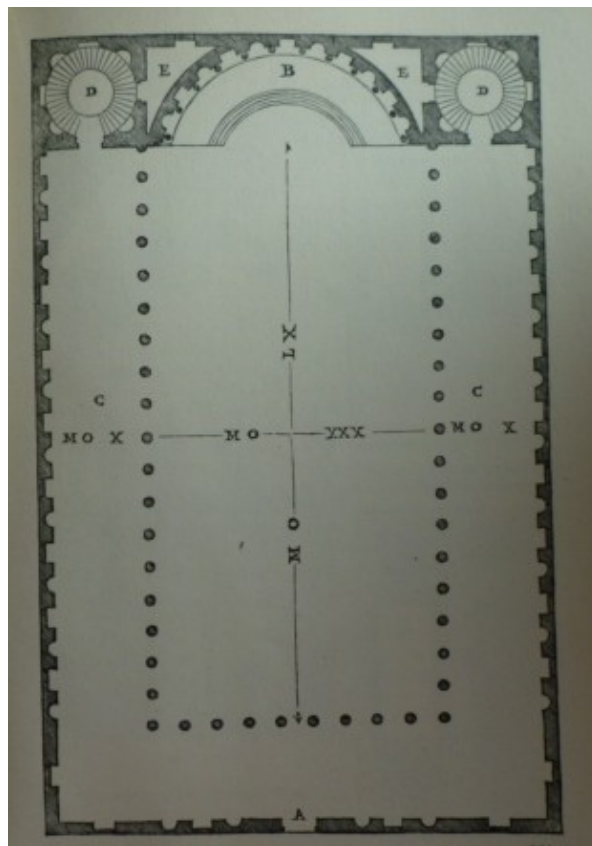
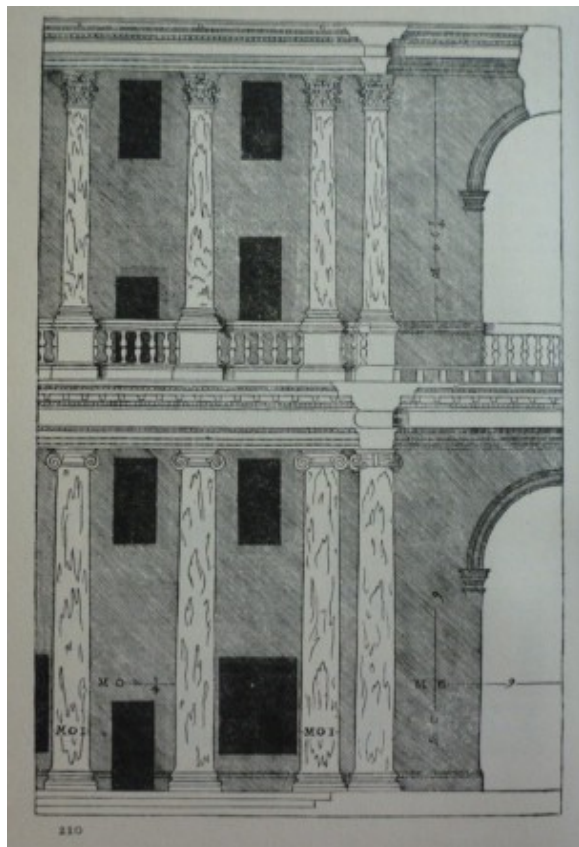
*The attribution of Casa Capello is contested. In my opinion it is not by Palladio.

Vicenza, Palazzo Publico / Ragione (Basilica),
návrh 1546-1549; stavba od 1550

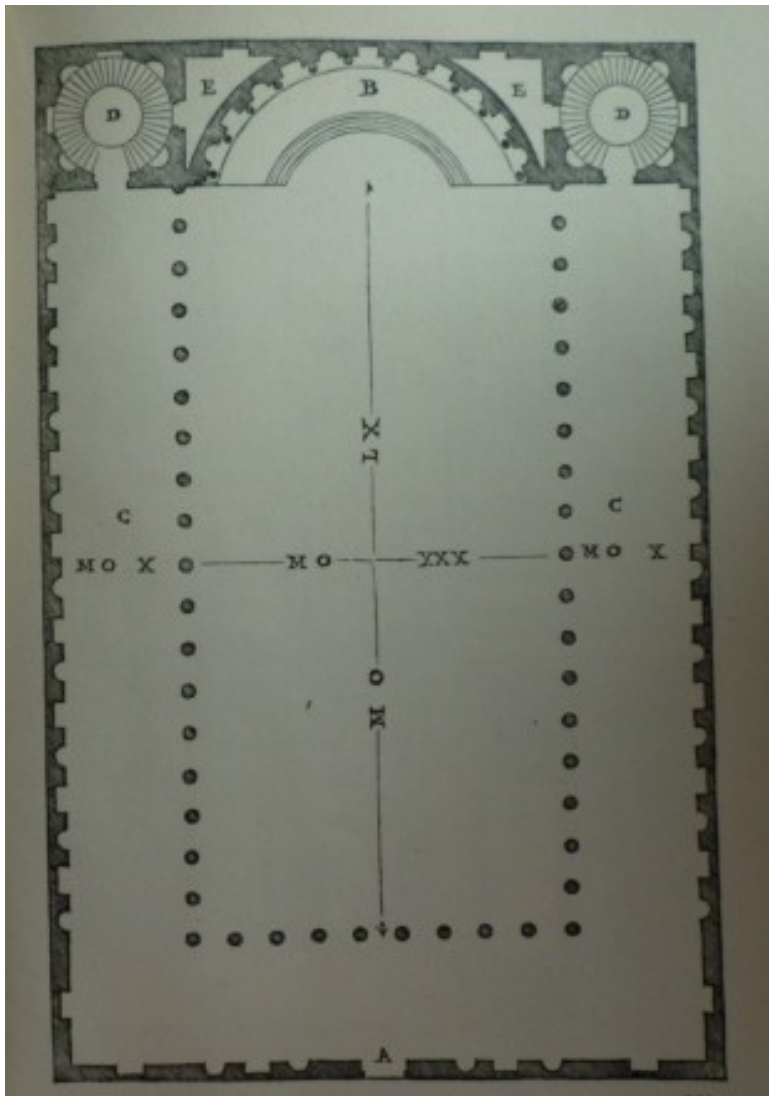

Římská bazilika

Předmluva ke III. knize

- Pak pojednám o náměstích a o těch stavbách, které se mají dělat kolem náměstí; a protože je mezi jimi hodno mnohé úvahy místo, kde soudcové sjednávají právo a jemuž staří říkali basilika, budou k němu zvláště uvedeny kresby. Avšak nestačí, aby byly krajiny a města dobře uspořádány a řízeny nejsvětějšími zákony a měly soudní úředníky...jestliže se lidé učením nestávají rozumnými a cvičením těla silnými a odolnými, aby pak byli schopni vládnout sobě samým i ostatním a bránit se těm, kteří je chtějí potlačovat, což je nejmocnější důvod, aby obyvatelé vytvářeli obce...staří Řekové dělali proto ve svých městech (jak vypráví Vitruvius) stavby, jimž říkali palaistry a xysty, ve kterých se scházeli filozofové k rozmlouvám o vědách a mladí se každý den cvičili a v určitých dnech se tam shromažďoval národ..*

- *Neudělal jsem loubí na straně proti vstupu, protože se mi zdá, že by se tam velmi dobře hodila velká nika...*

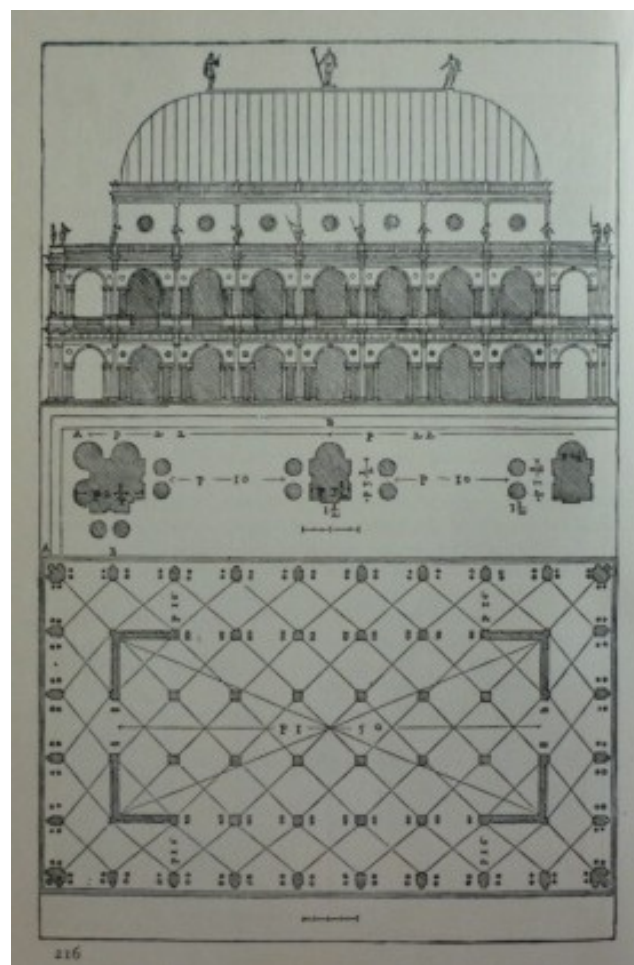
Kapitola XX. O BASILIKÁCH NAŠÍ DOBY a o kresbách basiliky ve Vicenze

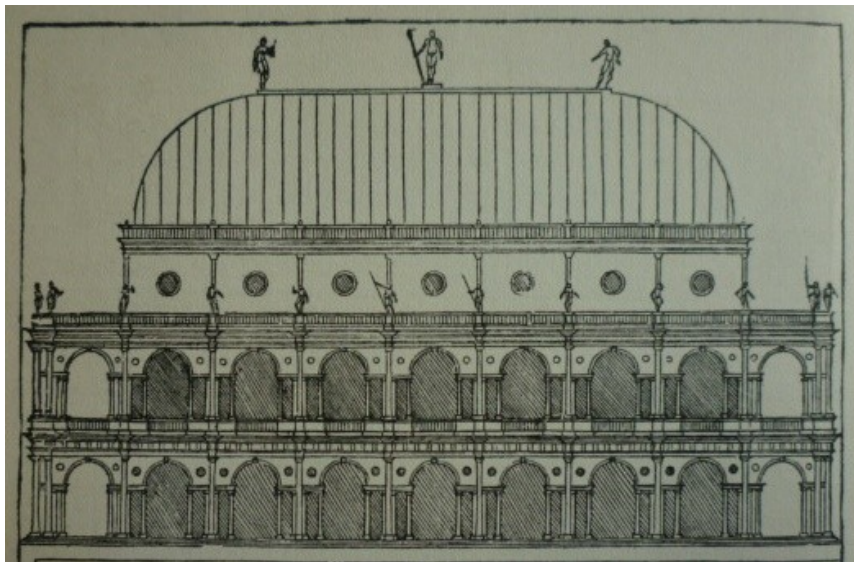
TEJNĚ jako dělali staří své basiliky, aby se v zimě i v létě měli lidé kde scházet a pohodlně jednat o svých záležitostech, dělají se v naší době v každém italském městě i v cizině určité veřejné sály, které se právem mohou nazývat basilikami, protože je v jejich blízkosti sídlo nejvyššího soudu, takže se stávají jeho částí; tento název basilika znamená vlastně královský dům, a také proto tam přebývají soudci, aby zjednávali právo lidu. Tyto basiliky naší doby se od starých liší tím, že staré byly přizemní neboli o jednom podlaží; naše jsou nad klenbami, v nichž se pak zřizují krámy pro různá řemesla a obchod města a dělají se tam také vězení a jiná místa, náležející k veřejným potřebám. Kromě toho měly staré basiliky uvnitř loubí, jak bylo vidět na hořejších kresbách, a naše naopak buď loubí nemají, nebo je mají zvenčí, na náměstí. Jeden z nejpozoruhodnějších z těchto nových sálů je v Padově,¹⁸⁵ městě význačném svou starobylostí a universitou slavnou v celém světě; v tom se každého dne scházejí šlechtici a slouží jim jako kryté náměstí. Jiný obdivuhodný svou velikostí a výzdobou postavilo nedávno město Brescia,¹⁸⁶ velkolepé ve všech svých činech. Další je ve Vicenze,¹⁸⁷ a pouze k tomu jsem uvedl kresby, protože loubí, která jej obklopují, jsou podle mého návrhu a protože nepochybuji, že tato stavba může být srovnávána se starými budovami a počítána mezi největší a nejkrásnější stavby, které byly udělány od nejstarších dob až dosud, jak pro svou velikost a ozdoby, tak pro materiál, který je všechen z velmi tvrdého živého kamene; všechny kameny byly spojeny a svázány dohromady s největší pečlivostí. Není nutné, abych uváděl míry každé jeho části, protože v kresbách jsou všude označeny na svých místech.

NA PRVNÍ tabulce je nakreslen půdorys a nárys s půdorysem části pilířů ve velkém.

NA DRUHÉ je nakreslena část nárysu ve větším měřítku.

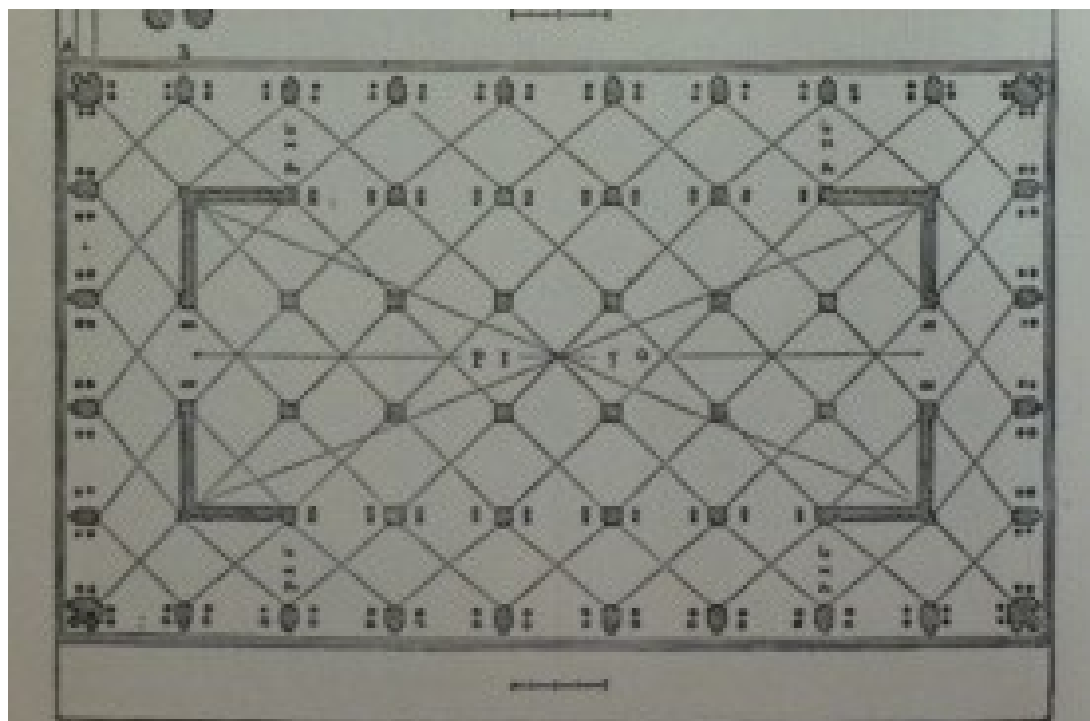
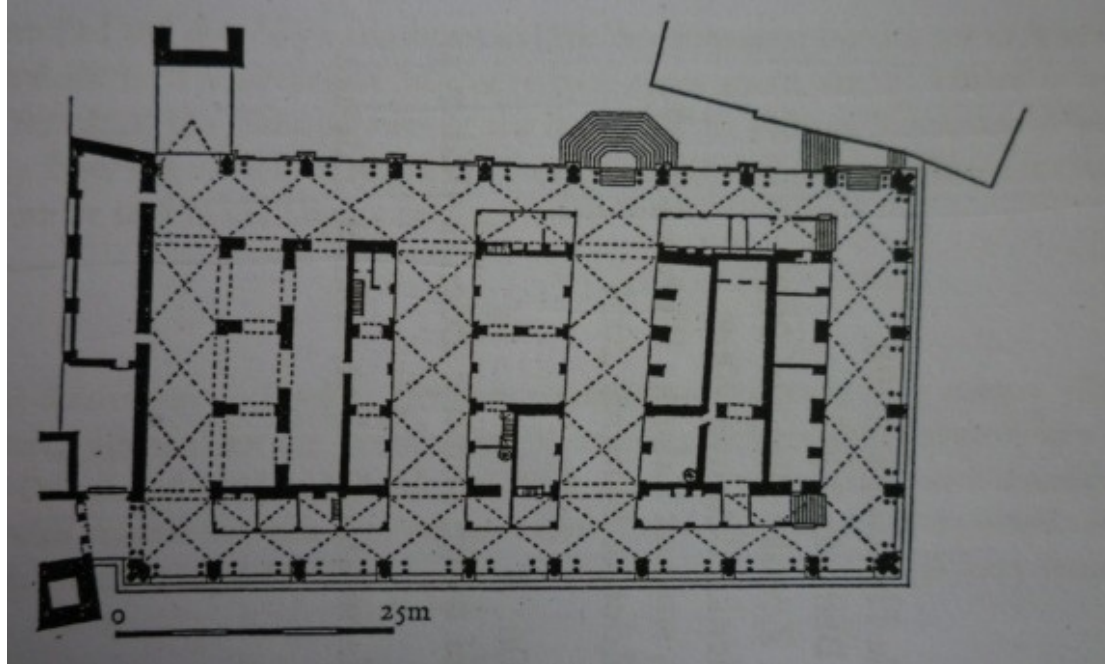

Palazzo Comunale v Brescia,
1492-1508: Filippo Grassi

Padova, Palazzo della Ragione / d'Accursio

....nepochybují, že tato stavba může být srovnávána se starými budovami a počítána mezi největší a nejkrásnější stavby, které byly udělány od nejstarších dob až dosud...

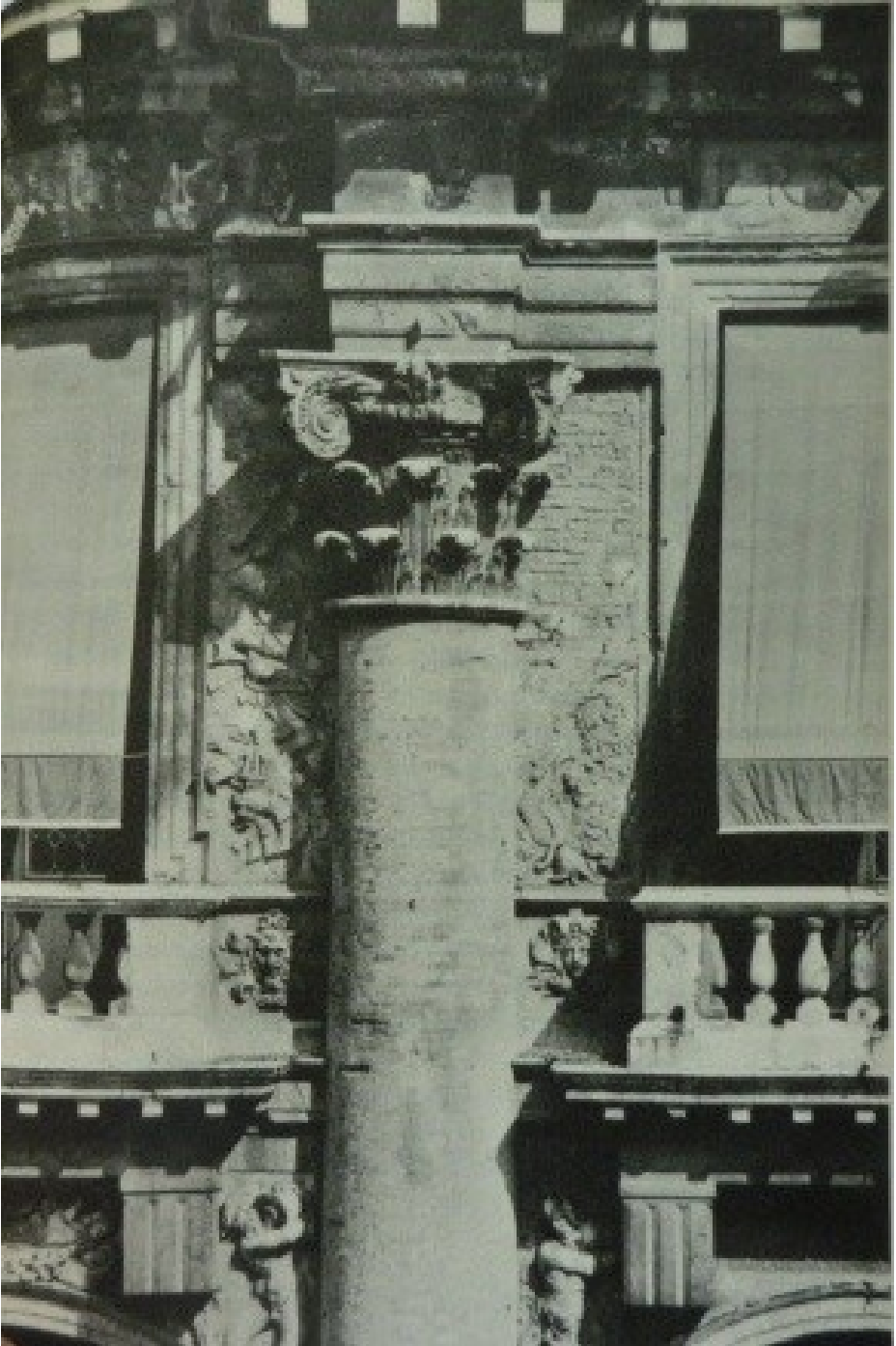

Vicenza, Loggia del
Capitaniato (Capitanato),
1571

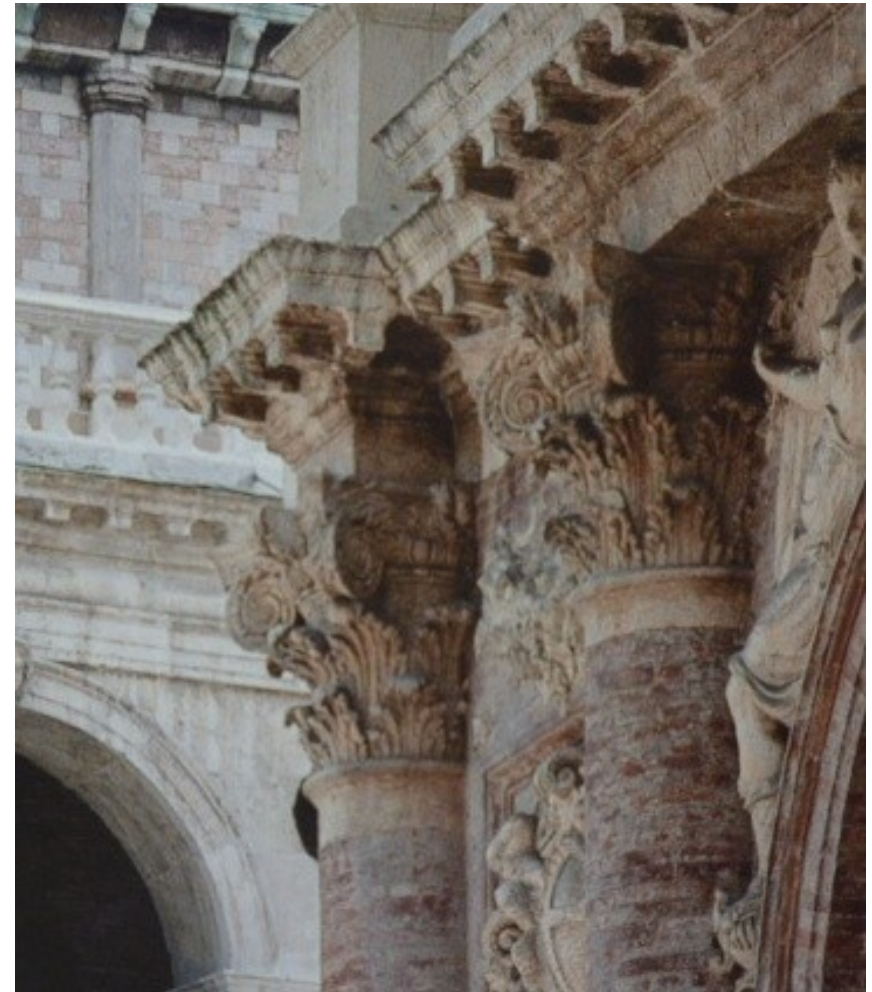

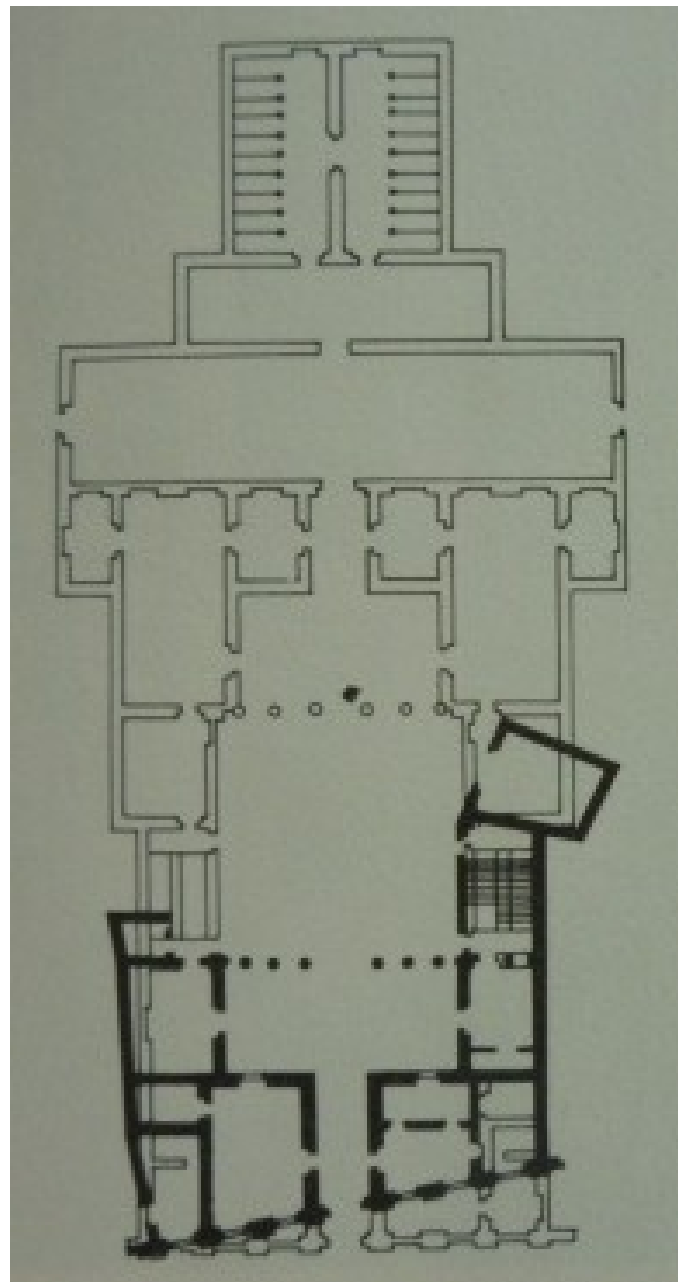

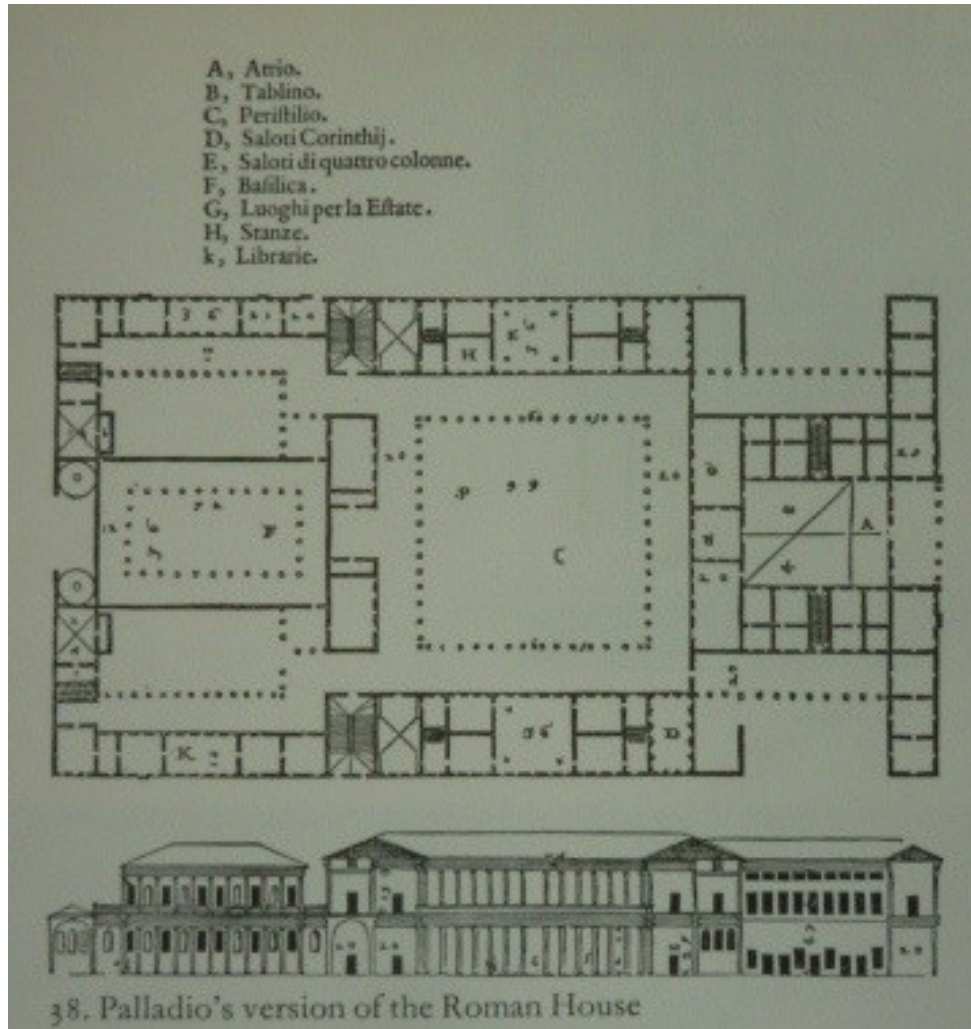
Vicenza, Palazzo Valmarana

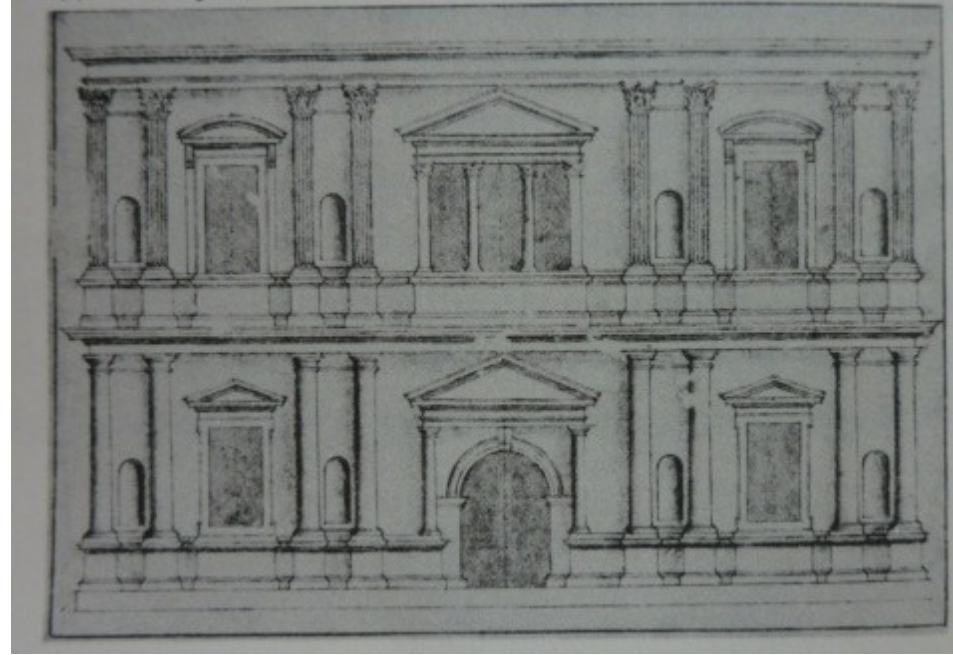
Paláce Andrey Palladia

- 2. kniha, Předmluva: *Za pohodlný dům se tedy může označit dům, který bude vyhovovat stavu toho, kdo jej bud obývat, a jehož části budou odpovídat celku a sobě navzájem*
- *Musí se tedy (jak jsem řekl), pokud to lze, přihlížet i k těm, kdo chtějí stavět.*

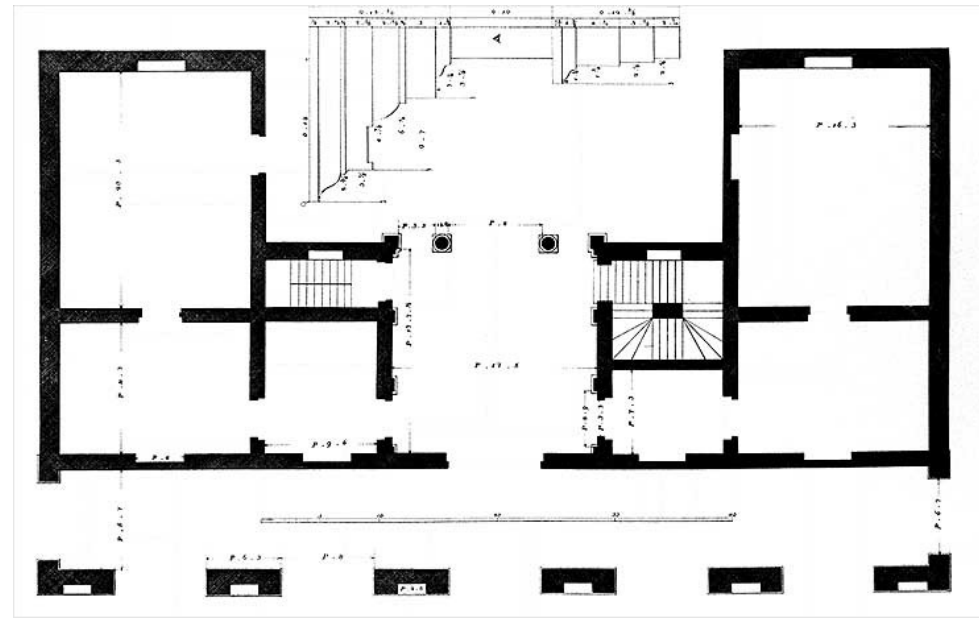
Římský dům podle Andrey Palladia

Vicenza, Casa Civena po 1540

Vicenza, Casa Civena

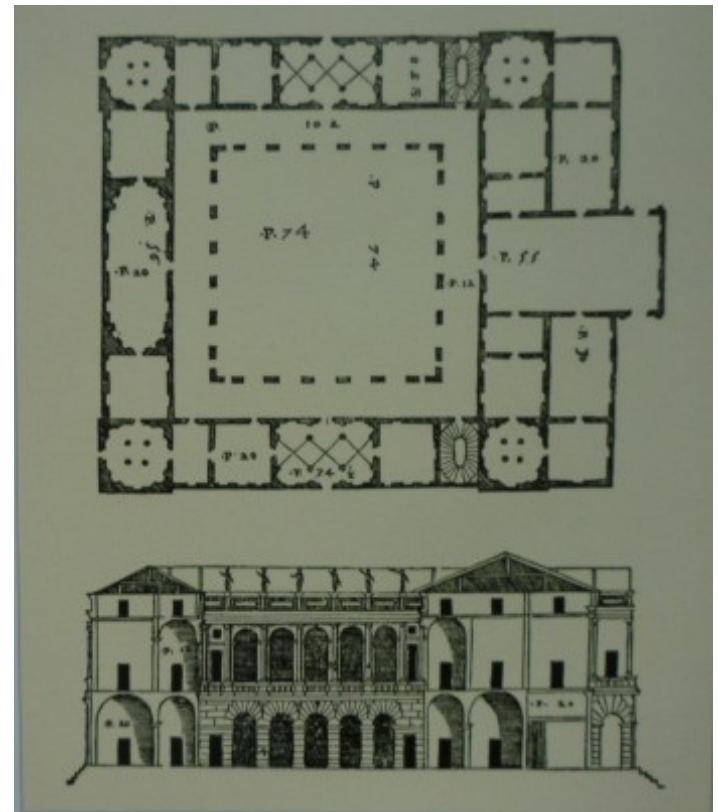

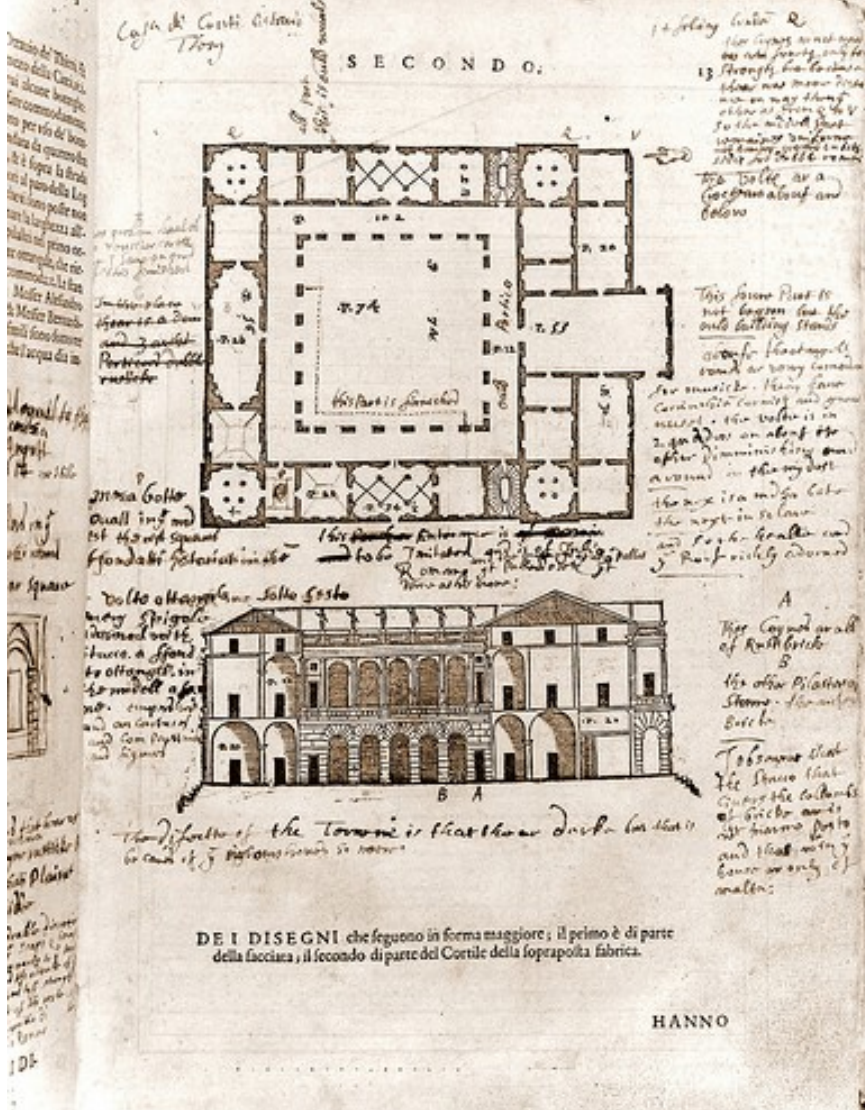
Vicenza, Palazzo Thiene

1542 zadal hrabě Marcantonio de
Thiene

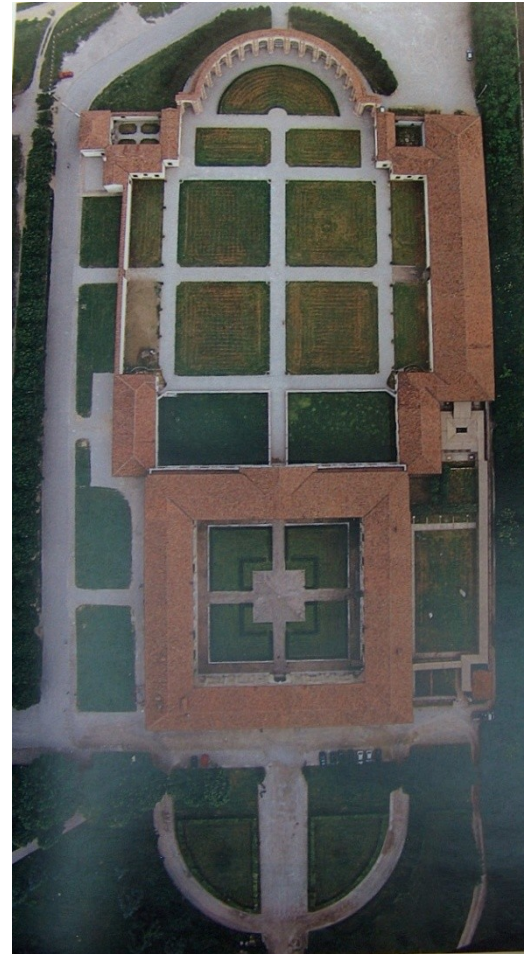
Palladiovi – smlouva

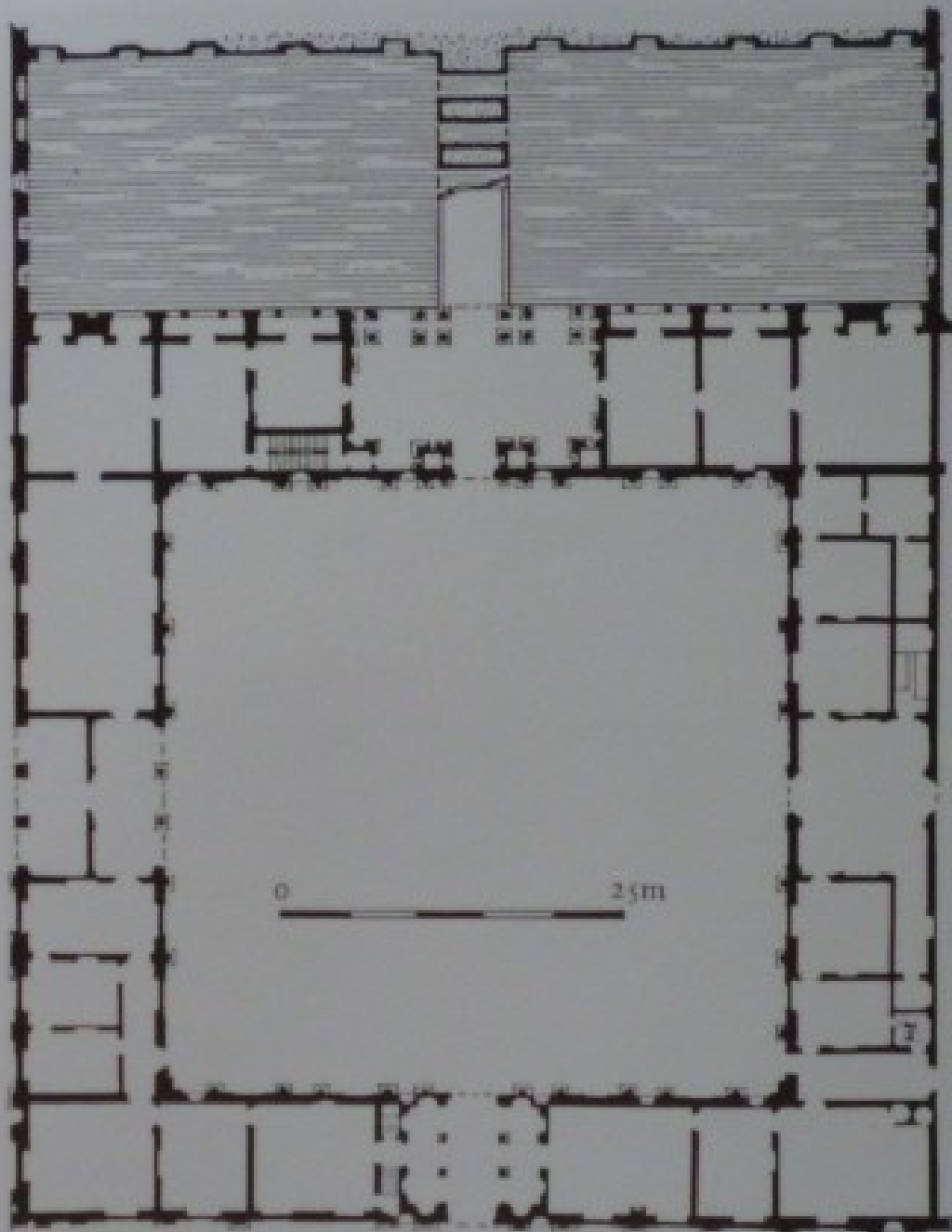
1552 – Alessandro Vittoria zdobí
místnosti obou podlaží

Mantova, Palazzo del Té: kol. 1526-1534 (pro Federiga II. Gonzagu)

111. Giulio Romano: Mantua, Palazzo del Te, piano superiore.

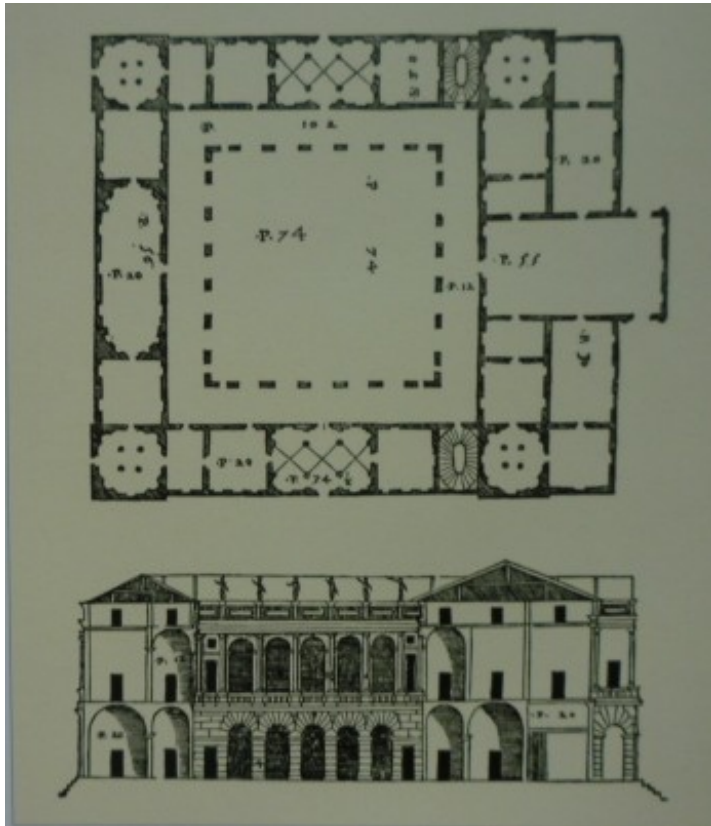

Palazzo Ducale, Cortile del Cavalerizza – jižní křídlo, 1538–1539

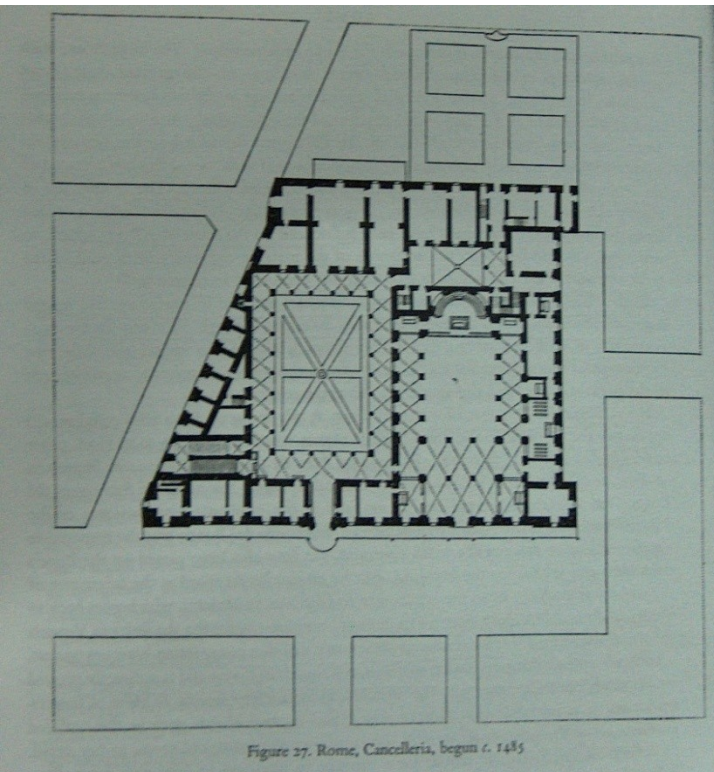

Romanův dům
v Mantově, kol. 1544

Cancelleria (kardinál Raffael Riario), od cca 1485

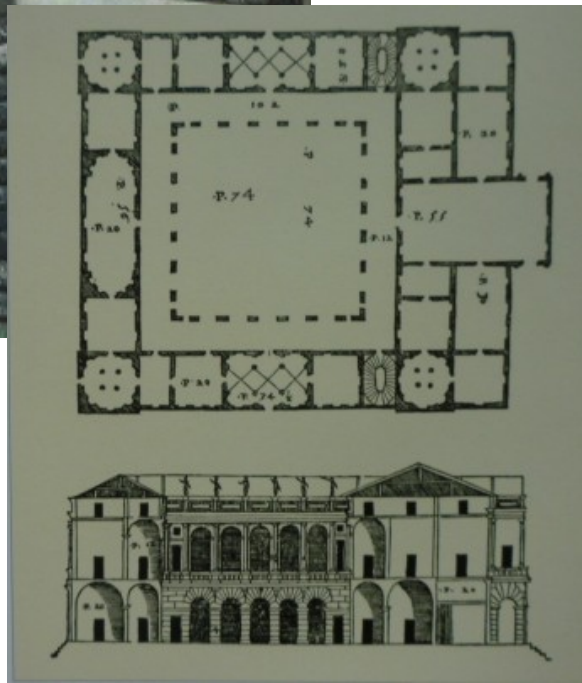

Leonardo Da Vinci
Le grandi macchine
By Machines

- II. Kniha: *nahoře bude hlavní sál...na bocích jsou dvě jiné předsíně a mají uprostřed sloupy, které tam nejsou umístěny tolik pro ozdobu, jako spíš proto, aby dělaly hořejší místo bezpečným a činily úměrným výšku a šířku.*
- *Na rozích jsou osmiúhelné pokoje, které se dobře zdařily jak pro svou formu, tak pro různé účely, pro něž mohou být upraveny.*

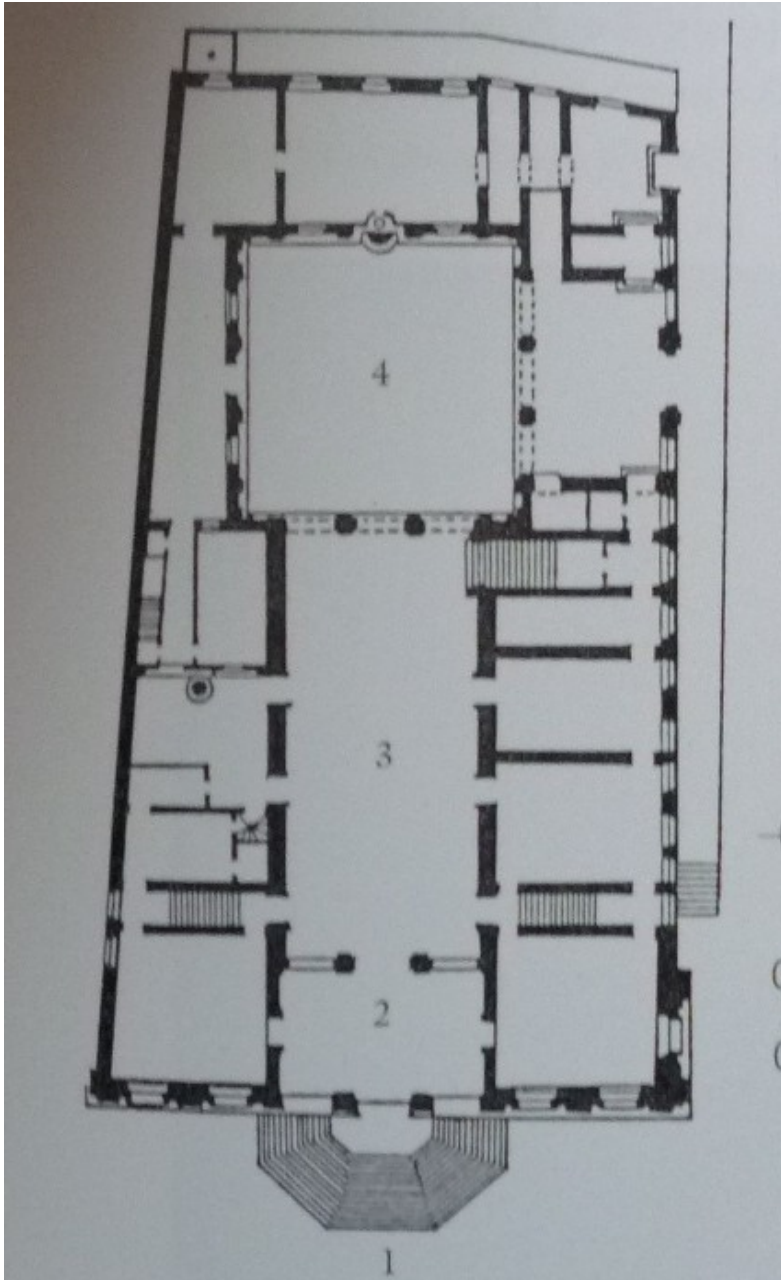

51. Project for a house in Rome [Gialio Romano]

Benátky, Palazzo Corner della Cá Grande,
1530-1545

Benátky, Zecca (mincovna a pokladnice Republiky), po 1537

M. ANTONIVS THIENAEVS IO GALETTI FAN. D. L. M. L. L.

LORENZO VENEZIANO E SANTA CORONA
Dalla Vergine dell'Unità alla Madonna della Misericordia
18 aprile - 29 maggio 2011
Banca Popolare di Vicenza

